

Margaretha van Cortona

De kans is groot dat u nog nooit van mij gehoord heeft. In mijn jonge jaren zou ik dat vreselijk gevonden hebben. Ik wilde aandacht. Ik eiste dat ieder rekening met mij hield. Als kind was ik veel te kort gekomen. Mijn echte moeder stierf toen ik zeven was. En de vrouw waarmee mijn vader hertrouwde: ik moet mij houden aan mijn status van heilige. Dus laat ik volstaan met te zeggen dat het een uitzonderlijk harteloze vrouw was, althans voor mij. Papa was weg van haar. En ik was niet alleen mijn moeder, maar ook mijn vader kwijt.

Ik was zestien toen ik van huis wegliep. Wanhopig. Met niks. Nou ja, ik had een prachtig lijf. En daar heb ik dus maar gebruik van gemaakt. Ik kreeg een verhouding met een jonge edelman. Hij nam mij bij zich op het kasteel. Maar van trouwen wilde hij niet weten. Hij maakte mij tot een edelvrouw. Met kleren en sieraden waar gewone mensen zich aan vergaapten. En ik genoot. We kregen een kind, een jongen. Maar trouwen? "Dat komt nog wel," zei hij steeds. Ik voelde de jaloezie en afkeurende blikken uit mijn omgeving. Maar trotseerde ze.

En toen was hij dood, mijn minnaar. Omgebracht door daders die nooit zijn gepakt. Het was nota bene zijn hond die hem uiteindelijk heeft gevonden. Mijn wereld stortte in. Waar kon ik heen? Met een jongetje van zes? En toen... - kunt u het zich voorstellen? Toen ben ik met hangende pootjes naar mijn vader teruggekeerd. Ben voor hem en zijn minnares op de knieën gegaan. Heb mij verneerd. En hun enige reactie: "Je komt er nooit meer in!"

Ik weet niet of u ooit zoiets hebt meegemaakt. Of dat u zich kunt voorstellen dat er een eind komt aan uw prettige leventje. Nou ja, bij mij zat het ook behoorlijk scheef. Maar ach, u weet hoe je redeneert: "Ik voel het zo. Dus het is goed zo. Waarom zou ik dit opgeven? Als ik het niet pak, doet een ander het." Maar als het je wordt afgenomen, realiseer je je: je voelde alleen maar wat je wilde voelen. Ik had niks meer. En daar kwam de vraag..., de vraag die ik u vandaag wil voorleggen: 'Wat heb je tot nu toe met je leven gedaan? En wat ga je er in de toekomst mee doen?' Ik heb serieus overwogen om wraak te nemen, op mijn vader en dat mens naast hem, op de mensen die ik tegen zou komen, op iedereen en de hele wereld. Maar intussen had ik ook onderdak nodig. Voor mij en mijn zoontje. Klopte aan bij kloosterzusters; franciscanessen. De rector hoorde mijn verhaal aan en vroeg: "Wil je zó oud worden? Door van de wraak te leven? Ben je al eens zo iemand tegen gekomen?" "Ja, mijn stiefmoeder." "Dus zo wil jij ook worden?"

En in één klap was het duidelijk. Nee, zo niet. Nooit. Van de ene op de andere dag ging ik boete doen. Vasten, op het overdrevene af. Ik moest dat lijf kwijt dat mij in de weg zat. En ik viel af tot ik nog vel over been was. Mijn geestelijk leidsman zei: "Overdrijf niet. Je doet nu aan de vrome kant, wat je vroeger aan de overspelige kant deed." Die woorden sneden mij door de ziel. Maar ze waren waar. "Wat dan, pater?" "Sloof je uit voor mensen die in de narigheid zitten. Die wachten op een woord of gebaar van hartelijkheid. Je weet uit eigen ervaring wat het is. Bemid die naasten zoals jij destijds bemid had willen worden." En dat ben ik gaan doen. Daar groeide zelfs een hospitaaltje uit. Ik bezocht armen, zieken en hulpbehoevenden. En gebruikte mijn lijf voor een heel andere liefde, de naastenliefde. Zo ben ik oud geworden. En heilig.

Dat is mijn verhaal. Margareta van Cortona is de naam. Soms ziet u in een kerk een beeld van mij. Ik ben te herkennen aan boetewerktuigen en een hond aan mijn voeten. De hond van mijn minnaar. Trouw tot in de dood. Dat heb ik van het stomme dier geleerd. (bron: 'Bericht van boven' KRO Radio 5 zondag 22 februari 2009).

Margareta van Cortona werd in 1247 geboren te Laviano (bij Castiglione del Lago) als dochter van een Toscaanse wijnboer. In 1288 trad zij toe tot de franciscaner tertiariessen in Cortona. Ze stierf in 1297. Haar (vermeend ongeschonden) stoffelijke resten bevinden zich in het Santuario di S. Margherita te Cortona. Zij werd in 1728 heilig verklaard door paus Benedictus XIII.

*Theo Reuling ofs
Mei 2010*